

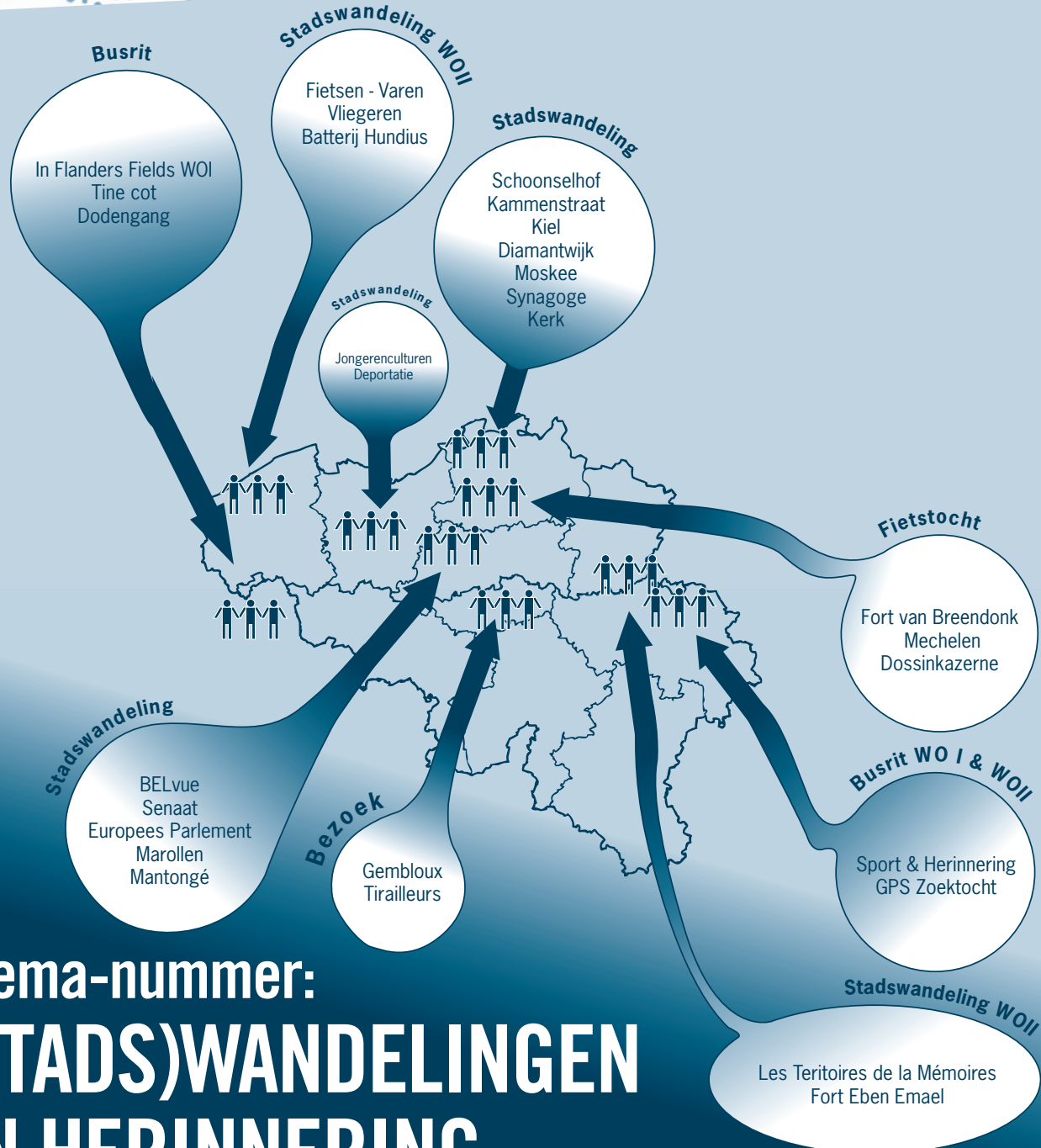
Sporen

BELGIE - BELGIQUE

BRUSSEL X

1/9466

TIJDSCHRIFT VOOR HERINNERINGS-EDUCATIE
DRIEMAANDELIJKS • JAARGANG 9 • NR. 37 • APRIL - JUNI 2009 • AFGIFTEKANTOOR: BRUSSEL X
EEN UITGAVE VAN VZW AUSCHWITZ IN GEDACHTENIS • WWW.AUSCHWITZ.BE • ERKENNINGNUMMER SPOREN: P602292

Thema-nummer: (STADS)WANDELINGEN EN HERINNERING.

Project Thuis in de stad (onderwijswandelingen).
Werken rond diversiteit en verdraagzaamheid.

Thuis in de stad (onderwijswandelingen)

Werken rond diversiteit en verdraagzaamheid.

WAT IS DE BEDOELING?

Dit nummer van Sporen is bedoeld als een ondersteunend instrument voor scholen die met "Thuis in de stad" (onderwijswandelingen) willen samenwerken en die actieve werkvormen zoeken om te werken rond herinneringseducatie.

Via ons project bouwen we een netwerk uit van geïnteresseerde scholen, leerkrachten en organisaties die diversiteit en verdraagzaamheid een belangrijk actiepunt vinden en hierrond willen werken met jonge mensen.

Het voordeel van zo'n netwerk is dat er krachten gebundeld worden rond deze thematiek. Voor scholen wordt het makkelijker om bij mekaar op bezoek te gaan en een beeld te krijgen van datgene waarmee jongeren in een andere stad, uit een ander milieu of een andere school bezig zijn. Voor leerkrachten kan het zinvol zijn om ideeën op te doen en om van gedachte te wisselen met collega's of met mensen op het terrein die werken rond sociale cohesie.

Via de verschillende teksten en bijdragen in dit nummer willen we een beeld geven van datgene waaraan we werken met "Thuis in de stad". Voor leerkrachten die in hun school, stad, wijk of gemeente met hun leerlingen willen werken rond multiculturaliteit en verdraagzaamheid, hopen we alvast dat zij aan de hand van deze publicatie wat inspiratie krijgen om actief aan de slag te kunnen gaan.

Indien u met ons wil samenwerken, kan u contact met ons opnemen. Dan werken we samen een programma uit dat geschikt is voor uw leerlingen en voor uw school. Verder in dit nummer vindt u onze contactgegevens.

De stad heeft een krachtig signaal nodig van sociale cohesie. In Antwerpen vertellen moslim-jongeren uit het beroepsonderwijs waar de Joodse deportatie tijdens WOII werd georganiseerd.

Het project "Thuis in de stad" (onderwijswandelingen) ontstond in Antwerpen en heeft daar nu gedurende drie schooljaren proefgedraaid. Vanaf januari 2009 wordt het uitgebreid naar Brussel, de 13 centrumsteden in Vlaanderen, evenals naar een aantal steden in Franstalig en Duitstalig België.

Het project "Thuis in de stad" (onderwijswandelingen) wil zich in eerste instantie richten op jongeren in het Beroeps en Technisch onderwijs. Wij willen graag

ondersteuning bieden aan klas-groepen die rond diversiteit en verdraagzaamheid wensen te werken.

We proberen jongeren te leren hoe de nodige vaardigheden te ontwikkelen om op een meer verdraagzame manier met elkaar samen te leven.

Waarom vormt het BSO-TSO een belangrijke doelgroep? Omdat de jongeren hier vaak het meest vatbaar zijn voor extreem gedachtegoed en omdat het in die klassen omwille van allerlei redenen vaak erg moeilijk is om tot een positief klimaat te komen.

Het project is ontstaan in het Leonardo Lyceum campus Pierenbergstraat, een school gevestigd op het Kiel in Antwerpen met doorgaans vooral allochtone jongeren uit verschillende culturen.

Wat stelden we als leerkracht vast in onze school, wat betreft de houding van deze leerlingen?

- Jongeren hebben veel vooroordelen t.o.v. elkaar
- Er is weinig openheid naar andere culturen
- De jongeren denken vaak in zwart wit- termen en kunnen moeilijk nuanceren
- Ze zijn erg vatbaar voor extreem gedachtegoed en makkelijk te beïnvloeden

De doelstellingen van ons project zijn:

- Vooroordelen doorbreken door jongeren uit verschillende milieus en culturen met elkaar in contact te brengen en een dialoog op gang te brengen
- Vakoverschrijdend werken door verschillende vakken mee te betrekken in dit project.
- Klasdoorbekend werken door met de jongeren op stap te gaan in de buurt of stad waar zij wonen en hen actief te laten werken rond de geschiedenis van deze omgeving

HOE PAKKEN WE DIT AAN?

'Thuis in de stad' ontstond drie schooljaren geleden.

Eerste jaar:

De leerkrachten levensbeschouwelijke vakken gingen binnen hun eigen lesuren met de leerlingen aan de slag om een rondleiding uit te werken in een multiculturele wijk in de stad. Ze stelden daarvoor een fotozoektocht op.

Nadien namen deze leerlingen andere jongeren uit hun school mee op tocht en hielpen hen bij het oplossen van de opdrachten in de zoektocht.

Tweede jaar:

Oprichting van een mini-onderneming
Een viertal coaches binnen de school werkten samen aan het concept.

Ze kregen ondersteuning van Pol De Grave uit het Onderwijswijsproject van de Auschwitz-Stichting, die o.a. een workshop gaf over de 4 P's van de marketing en andere aspecten waaraan aandacht dient besteed te worden wanneer men een onderneming opricht.

De leerlingen gingen op stap en kregen enkele rondleidingen aangeboden van ervaren gidsen. Zo konden de jongeren zien hoe andere gidsen te werk gaan. Op die manier kregen ze een beeld van de vaardigheden waarover een gids dient te beschikken.

We zorgden verder voor de nodige ondersteuning door de leerlingen te leren spreken voor een publiek. Ze kregen stemcoaching van Eddy Vereycken, die als acteur werkt voor o.a. 'Thuis' en 'Kaat en Co'. We lieten de jongeren een persconferentie voorbereiden, waarbij ze alle aspecten leerden kennen van de voorbereidingen van zo'n evenement.

We zorgden voor een grote startactie, waarbij we een groep van 80 leerlingen uit KA Vesalius Oostende ontvingen. Voor deze activiteit kregen we veel media-aandacht, zodat hieruit contacten voortvloeiden met andere scholen.

In totaal organiseerden we in dit schooljaar een vijftiental gidsbeurten in multiculturele wijken en rond jongerenculturen.

Momenteel bieden de leerlingen een programma à la carte aan en werken zij in samenspraak met de bezoekende klasgroep een dagprogramma uit. Meestal wordt er dan in de voormiddag gegidst en in de namiddag wordt er een boeiende activiteit aangeboden waaraan beide klasgroepen deelnemen.

Een greep uit het aanbod:

- Break dance
- Bezoek aan een moskee
- Leerlingen bakken koekjes of andere eigen specialiteiten
- Samen Tajine eten in een Marokkaans restaurantje
- Samen een Waterpijp gaan roken...

Voor dit initiatief ontvingen de leerlingen de Vredesprijs 2007 van de stad en de provincie Antwerpen. Die zorgde alvast voor de nodige werkingsmiddelen.

Rode driehoekjes ▼

Het project "Thuis in de stad" wil via stadswandelingen jongeren uit heel diverse milieus in Vlaanderen en Brussel met elkaar in contact brengen. We willen een signaal geven van verdraagzaamheid en daar actief rond werken. Dit proberen we te doen door ook diverse instanties in elke stad te betrekken bij ons project en aan jongeren duidelijk te maken dat er door vele (lokale) stedelijke organisaties en verenigingen inspanningen worden geleverd om te werken aan vrede en verdraagzaamheid. In de stadswandelingen worden er steeds een link gelegd tussen verleden en heden. Zo kan er bijvoorbeeld ook het verhaal van SAF (STEUNPUNT ANTI – FASCISME) opgenomen worden in een wandeling, of kan er een bezoekje gebracht worden aan deze organisatie.

STEUNPUNT ANTI – FASCISME vzw moedigt het dragen van de rode driehoek aan als antifascistisch symbool. Vanuit SAF verspreiden wij dan ook deze speldjes.

De rode driehoek is een herkenningsteken dat aangeeft dat de strijd tegen het fascisme en racisme doorgaat. Als drager van de rode driehoek laat je aan iedereen zien dat je antifascist bent.

De rode driehoek stamt uit de concentratiekampen van de nazi's. Elke "soort" gevangene was toen te herkennen aan een lapje op de kampkieren. Zo moesten bvb. de homoseksuelen een roze driehoek dragen en de joden een gele ster. De rode driehoek moest gedragen worden door de politieke gevangenen, die vanwege hun opvattingen en verzet tegen het fascisme opgepakt waren.

Verzet tegen racisme en fascisme is helaas ook tegenwoordig erg nodig. Daarom is de rode driehoek gekozen als herkenningsteken van de hedendaagse antifascistische beweging.

De rode driehoek staat voor de strijd tegen onverdraagzaamheid, discriminatie en onderdrukking en is tevens een symbool van solidariteit met de slachtoffers, zowel hier in onze eigen samenleving als veraf in andere landen.

De rode driehoek staat voor verdraagzaamheid, respect en gelijkwaardigheid. Antifascisme nu, betekent strijden voor deze waarden die in het leven van elke dag blijvend afgedwongen moeten worden.

Daar kun jij een bijdrage aan leveren! Speldjes aan 1,50 € / stuk te bekomen via STEUNPUNT ANTI-FASCISME vzw p/a Juliette Van Espen, e-mail: juliette.vanespen@euphony.net.be, tel 03/366 43 37.

Het Atlas-gebouw

In de hieronder volgende tekst vindt u meer informatie over Atlas. "Thuis in de stad" (onderwijswandelingen) werkt intensief samen met de medewerkers van Atlas.

In maart 2006 werd te Antwerpen het Atlas-gebouw geopend: het centraal loket voor inburgering en integratie. Daarmee haalt de stad een Vlaamse primeur. In het complex aan de Carnotstraat, waar vroeger Veduko gevestigd was, worden stedelijke, provinciale en Vlaamse overheidsdiensten rond inburgering en integratie gecentraliseerd.

Het Atlasgebouw moet het beginpunt worden voor inwijkelingen die een inburgeringstraject willen volgen of Nederlands willen leren. Ook de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling kreeg in het complex een onderkomen, terwijl consulenten van de VDAB er informatie aanbieden over beroepsopleidingen en herscholingscursussen. In het Provinciaal Documentatiecentrum Atlas kan men terecht voor leermateriaal over mondiale vorming, intercultureel onderwijs en Nederlandse taallessen voor anderstaligen.

Bij de voorbereiding van de wandelingen in Antwerpen of op vraag van een bezoekende school uit een andere stad brengen we vaak een bezoekje aan Atlas.

Leerkrachten kunnen hier met hun leerlingen terecht voor meer informatie over de geschiedenis van de migratie. Op aanvraag wordt er ook uitleg gegeven over het belang van inburgerings- en integratietrajecten. Vaak komen er interessante gesprekken tot stand over allerlei maatschappelijke problemen in de stad. De medewerkers van Atlas proberen op een open manier te luisteren naar de grieven van de jongeren en trachten hen meer inzicht te geven in de thematiek.

Via een bezoek aan Atlas krijgen jongeren meer zicht op de aanpak en de inspanningen die het beleid doet om mensen te begeleiden bij hun aanpassing aan onze maatschappij. Bovendien krijgen de leerlingen een concreter en genuanceerder beeld van de nieuwkomers in de stad.

Atlas omvat verder ook de Stedelijke Emancipatiedienst, de Dienst Ontwikkelingssamenwerking, het Stedelijk Onthaalbureau Pina, de Dienst Integratie Antwerpen en de tolk- en vertaaldienst. Men verwacht dat jaarlijks 12.000 mensen zich bij Atlas aanbieden. In het complex werken 105 mensen.

Schoon volk. Een tentoonstelling over uiterlijk van 11/12/2008 tot 30/9/2009

In de gebouwen van Atlas loopt er momenteel een tentoonstelling over "Schoon volk", die zich specifiek richt naar jonge mensen.

In het kader van deze tentoonstelling werkte Atlas samen met "Thuis in de stad" (onderwijswandelingen) en de leerlingen van het Leonardo Lyceum campus Pierenberg twee rondleidingen uit in de stad.

• Kammenstraat en omgeving, een wandeling rond jongerenculturen

Allochtone jongeren van het Leonardo Lyceum campus Pierenberg gidsen u doorheen de wereld van mode en uiterlijk, jongeren en subculturen.

• Antwerpse winkelstraten door de ogen van allochtone jongeren

Wat is de evolutie van het concept winkel en de evolutie van de etalage, waarin verschillen exclusieve kledingzaken van winkelketens, wie koopt wat waar en waarom, zijn er culturele verschillen in koop- en verkoopgedrag? De leerlin-

gen nemen u mee op pad en antwoorden op deze en andere vragen.

Tussen januari en september 2009 vinden er verschillende activiteiten plaats: workshops, geleide bezoeken, wandelingen, lezingen, een literaire nocturne, een studiedag, de nacht van de stereotiepen en zoveel meer. Actuele informatie over het randprogramma vindt u op www.antwerpen.be/schoonvolk. Schoon volk is een initiatief van de stad Antwerpen in samenwerking met vele partners. Het project kreeg de steun van het ministerie van de Vlaamse gemeenschap.

Het project "Thuis in de stad" (onderwijswandelingen) kan in Gent, Brussel, Antwerpen en andere Centrumsteden in Vlaanderen een instrument en onderdeel worden van de Stadsklassen, waarbij het luik van herinneringseducatie via de specifieke aanpak van wandelingen voor en door leerlingen een wezenlijke inhoudelijke bijdrage kan leveren aan het verblijf in de stad

Brusselse stadsklassen

Stadsklassen is een meerdaags programma voor het onderwijs. Je kan het vergelijken met zee-, bos- of sneeuwklassen, maar dan in de stad. Al te vaak blijft de stad een onbekende en onbeminde plek. Tijdens de Brusselse Stadsklassen worden leerlingen ondergedompeld in een Brussels bad en krijgen ze de kans Brussel op een andere manier te beleven dan doorgaans het geval.

BRUSSEL, EEN ONUITPUTTELIJKE LEEF- EN LEEROMGEVING?

Een meerdaags bezoek aan Brussel biedt talloze mogelijkheden om met de klas ervaringen op te

doen rond thema's als mens en maatschappij, cultuur en interculturaliteit, media en technologie en ruimte.

We laten de leerlingen kennis maken met de klassieke bezienswaardigheden zoals het Atomium, de Grote Markt en Manneke Pis, maar ook met de minder bekende kantjes van de stad.

Door zelf plaats te nemen in een zetel van het parlement krijgen leerlingen de kans te ervaren hoe democratische beslissingen tot stand komen in ons land. Een gegendste afdeling tussen de wijken

Zavel en Marollen is dan weer illustrerend voor de sociale verschillen die doorheen de geschiedenis meegegroeid zijn met de stad en de omringende maatschappij.

Leerlingen maken kennis met verschillen op cultureel vlak. Van het authentieke Brussels dialect tot de tientallen talen die er vandaag gesproken worden, van een meesterwerk in het Museum voor Schone Kunsten tot de graffiti doorheen de stad.

Brusselklassen: Stadsklassen voor Brusselse scholen

Een meerdaagse kennismaking met Brussel is niet alleen weggelegd voor de Vlaamse scholieren. Ook bij de leerlingen van het Brussels Nederlandstalig onderwijs blijft de kennis van de stad al te vaak beperkt tot de wijk waar ze wonen. Met een aangepast programma voor Brusselse scholen laten we de leerlingen en leerkrachten de stad (her)ontdekken.

We laten hen kennis maken met de Brusselse instellingen, media en cultuur en willen hen laten proeven van de waaier aan mogelijkheden die de stad biedt.

Wat is een Zinneke of de Zinnekeparade? De leerlingen kunnen deelnemen aan teasers van sportieve of culturele activiteiten, die georganiseerd worden door de verscheidene organisaties en verenigingen. We willen leerlingen laten zien hoe ze tot rust kunnen komen of zich net uitleven in één van de vele groene plekjes, hoe ze aan tuinbouw kunnen doen op een steenworp van het centrum van de stad of waar ze terecht kunnen voor watersport.

UITWISSELINGEN TUSSEN VLAAMSE EN BRUSSELS SCHOLEN

In het kader van de Brusselse Stadsklassen en de Brusselklassen organiseren we ook uitwisselingen tussen Vlaamse en Brusselse scholen. Een toffe en leerrijke ontmoeting tussen verschillende 'gemeenschappen'.

DE LINK MET DE KLAS

Door het uitbouwen van een gevarieerd programma, bieden de stadsklassen niet enkel de kans om de stad te herontdekken, maar vormen ze evengoed een aanvulling op het reguliere lessenspakket.

Vooraf ontvangt u een didactische handleiding die opgebouwd is rond de eindtermen. Deze kan van dienst zijn bij de klassikale voorbereiding en de naverwerking ervan. Ze bevat tevens een aantal activiteiten die de leraar tijdens het verblijf in Brussel zelf kan begeleiden.

De handleiding reikt een aantal combinatiemogelijkheden van inhouden en werkvormen aan waardoor jullie als klas eigen nuances kunnen leggen.

PRAKTISCHE INFO IN EEN NOTENDOP

De prijs van een door JES vzw samengesteld programma met voorziening van alle maaltijden bedraagt 70 € per leerling voor een driedaagse en 115 € voor een vijfdaagse. Wanneer jullie zelf koken kost een driedaags programma 50 € per leerling en een vijfdaagse 80 €. De kostprijs voor de begeleiding is afhankelijk van hun aantal.

Het verblijf vindt plaats in De Waterman. Dit is gelegen in de Werkhuizenstraat 3 te 1080 Molenbeek, op wandelafstand van de metrolijnen

Voor de Brusselse scholen organiseren wij ook Brusselklassen zonder overnachting. In dat geval werken wij enkel het programma uit in samenspraak

met de leerkrachten. De kosten voor drie dagen bedragen dan 30 EUR en 50 EUR voor 5 dagen.

MEER INFO

Meer informatie over de Brusselse stadsklassen vind je op www.stadsklassen.eu. stadsklassen@jes.be of 02/411.68.83

In Brussel is het mogelijk om bijvoorbeeld een rondleiding van leerlingen door de Marollen te combineren met een bezoek aan het Belvue museum.

Dit museum dat de geschiedenis laat zien van ons land sinds het ontstaan van België is centraal gelegen en makkelijk bereikbaar voor groepen (vlakbij het Centraal Station en het Koninklijk Paleis). Bovendien komen leerlingen er heel wat te weten over de geschiedenis van ons koningshuis.

Knooppunt democratie wordt 'de Educatieve dienst van BELvue, centrum voor democratie en geschiedenis'

Een dagje democratie in Brussel? Daarvoor kan je nog steeds terecht bij het Knooppunt Democratie. Het Knooppunt verandert wel van naam: voortaan spreek je van 'de Educatieve dienst van BELvue, centrum voor democratie en geschiedenis'. De activiteiten blijven dezelfde, maar een groter aantal klassen zal kunnen inschrijven voor de daganimatie in Brussel. De nieuwe kalender staat trouwens online!

Stadskracht: leerkrachten warm maken voor de stad

Stadskracht is een ontdekkingswandeling in Brussel voor leerkrachten. Op vraag van directies, schoolgemeenschappen of schoolondersteuners werken we wandelingen uit op maat. Rode draad in de verschillende tochten: leerkrachten warm maken om te leven en te werken in Brussel.

Veel leerkrachten in het Nederlandstalig onderwijs komen van buiten Brussel en zien de stad uitsluitend als een plek om te werken. Daardoor hebben ze vaak geen juist beeld van de leer- en leefmogelijkheden die de stad te bieden heeft. Daarenboven

hebben leerkrachten door dit fenomeen vaak te weinig voeling met de leefwereld van hun leerlingen.

Met Stadskracht willen we leerkrachten laten kennismaken met de stad. We willen hen een beeld geven van de initiatieven en organisaties die een aanbod hebben voor de scholen. We willen hen meenemen in de leefwereld van hun leerlingen door hen door dezelfde straten te laten lopen waar de jongeren opgroeien.

We willen echter ook laten zien dat Brussel meer is dan een werkstad. Door hen mee te nemen naar

een leuk café, kennis te laten maken met het grote cursusaanbod van de gemeenschapscentra of het enorme aanbod in de cultuurhuizen, door ze te laten rusten in de groene oases van de stad, maken we duidelijk dat Brussel ook een zeer aangename leefomgeving is.

Dus door de stad te laten zien zoals ze is en niet zoals ze lijkt te zijn, willen we leerkrachten motiveren om te komen, en te blijven, werken en leven in Brussel.

Alle info via stadsklassen@jes.be of 02/411.68.83

Zapstad 1000: Divers Brussel en Dynamisch Brussel

Zapstad is een ander concept dat door Jes werd uitgewerkt en is specifiek bedoeld voor leerlingen uit het Brussels.

“Thuis in de stad” (onderwijswandelingen) werkt ook allerhande rondleidingen uit in het Brussels, maar laat de wandelingen gidsen door leerlingen. Bovendien zijn het de leerlingen zelf die bepalen wat zij tijdens zo’n wandeling willen vertellen over hun stad.

Een combinatie van activiteiten van “Thuis in de stad” (onderwijswandelingen) en van Jes kan leiden tot een interessant educatief pakket voor jongeren.

Zapstad 1000 omvat twee didactisch onderbouwde thematochten ter ontdekking van het centrum van Brussel. Leerkrachten krijgen een handleiding en worden zelf gids. Leerlingen krijgen een opdrachtboekje en laten zich daardoor leiden.

Met Divers Brussel, zappen de kinderen door de verschillende aspecten van het culturele leven in Brussel. Via zoek- en doe-opdrachten maken ze kennis met cultuur met grote en kleine c en zappen ze door de diversiteit die Brussel zo rijk maakt. Ze ontdekken wat er gebeurt in een buurthuis en een gemeenschapscentrum. Ze staan stil bij bekende en onbekende Brusselaars. Ze vinden hun weg naar de Muntschouwburg en met gidsopdrachten, die ze vooraf in de klas konden voorbereiden, stellen ze cultuurhuizen als de KVS en de Bozar aan elkaar voor.

Een tweede ontdekkingswandeling Dynamisch Brussel, rond het thema sport en vrije tijd, loopt via een “Grand Randonnée”-route dwars door het stadscentrum. De kinderen ontdekken Brussel als speel- en sportplaats. Onze hoofdstad heeft heel

wat te bieden op het vlak van sport en spel. Ook hier vind je scouts, chiro en KAJ, er zijn tal van mogelijkheden om te sporten, gaande van voetbal tot muurklimmen. Door pleinen en parken anders te bekijken leren we hen naar de stad kijken als een groot speelterrein. Via allerlei bezoeken, denk-, doe- en gidsopdrachten zappen we doorheen de sport- en vrijetijds mogelijkheden in de stad.

Met andere woorden: de leerlingen worden gedurende een halve of een volledige dag ondergedompeld in de culturele, sportieve of vrijetijdswereld van Brussel. Op een speelse manier krijgen ze heel wat informatie mee en zijn ze bezig met taal.

DUUR: 1 dagdeel of volledige dag

KOSTPRIJS: 5 EUR (halve dag) of 8 EUR (volledige dag)

Door de leerlingengebonden toelage van de VGC kunnen de leerlingen uit het Brussels onderwijs rekenen op een korting van 50 tot 80 procent

Alle info via stadsklassen@jes.be of 02/411.68.83

ZAPSTAD 10.. EEN SCHOOLBUURTONTDEKKING

Zapstad 10.. is een ontdekking van de schoolbuurt. Spelenderwijs nemen leerlingen hun schoolbuurt onder de loep. De kinderen maken kennis met de mogelijkheden van de buurt, maar leren ook naar de ruimte kijken. Door samen te werken met Yota, een andere deelwerking van JES die met kinderen werkt rond participatie, willen we een dialoog tot stand laten komen waarbij de leerlingen informatie krijgen, maar waar ook zij gehoord worden.

Met Zapstad 10.. willen we kinderen laten zappen door de enorme waaier aan activiteitsmogelijkhe-

den in de schoolbuurt. Welke activiteiten kunnen ze na schooltijd doen, waar kunnen ze naar de muziekacademie of de circuschool, welke sporten worden er in de schoolbuurt aangeboden? We willen hen de stad laten zien vanuit het oogpunt van organisaties en sportclubs, maar we willen de kinderen ook zelf aan het woord laten.

Hoe zien zij de schoolbuurt, wat vinden ze de sterke en zwakke punten, hoe gebruiken ze de buurt of zouden ze de buurt willen gebruiken? Wat willen ze behouden en wat willen ze veranderen? We willen hen laten nadenken over ruimtelijke organisatie en zich laten uitspreken over de kindvriendelijkheid van die ruimtelijke organisatie.

Aan de hand van een gezelschapsspel, op basis van het stratenplan, laten we kinderen hun schoolbuurt in kaart brengen en geven we hen mee wat ze na schooltijd allemaal kunnen doen. Via een buurtwandeling willen we hen confronteren met en laten nadenken over de ruimtelijke organisatie. Ten slotte laten we hen tijdens een verwerkingsmoment een buurtkrant maken waardoor ze de opgedane informatie kunnen meegeven aan anderen.

Wij voorzien een uitgewerkt didactisch pakket en willen leerlingen zo op een speelse manier bevragen over hoe zij hun wijk ervaren en zien.

DUUR: 3 dagdelen (1 voormiddag en 1 volledige dag)

KOSTPRIJS: 8 EUR

Door de leerlingengebonden toelage van de VGC kunnen de leerlingen uit het Brussels onderwijs rekenen op een korting van 50 tot 80 procent

Alle info via stadsklassen@jes.be of 02/411.68.83

Kavka is...

Tijdens de uitwerking van verschillende wandelingen in Antwerpen waren we met onze leerlingen steeds van harte welkom in Kavka. Het binnenplein met z'n schitterende decor- een mooi voorbeeld van street-art – biedt een aangename verpozing binnen de stad. Verder konden we de dansstudio gebruiken voor breakdance- optredens of het kaffee voor een drankje: ambiance verzekerd bij onze jongeren!

Kavka is vanalles. Voor sommigen is het de place to party in 't stad, voor anderen is daar de dansstudio, weer anderen zijn blij met de gratis concerten vol talent, sommigen krijgen er les en anderen kennen het van de graffiti. Voor ons om 't even, we zijn er graag voor jong en creatief geweld in en rond Antwerpen.

Kavka bouwt een oude school in het centrum van Antwerpen om tot een ontmoetingsplaats en werkruimte voor jongeren en jonge kunstenaars. Met 2 danszalen, 2 repetitieruimten, een zaal voor 300 personen, een kaffee, een fantastisch binnenplein, een studio, een fotoatelier, een videolab en nog 6 polyvalente ruimtes. Er worden workshops georganiseerd en er wordt ruimte en ondersteuning geboden voor nieuwe ideeën en interessante projecten.

Kavka is een jongerencentrum voor en door jongeren dat werkt vanuit het centrum van Antwerpen. Kavka wil jongeren ruimte en kansen bieden om zich creatief uit te leven en te experimenteren door een programmatie van workshops, vorming en cultuur.

Kavka bouwt hiervoor ontmoetingsplaatsen uit, streeft naar de er- en herkenning van jongeren en is een dynamisch en pluralistisch partner in het jeugd- en cultuurbeleid.

Kavka richt zich prioritair tot jongeren tussen 14 en 25 jaar. Kavka wil ook kinderen jonger dan 14 en jongeren ouder dan 25 een plaats geven maar dan wel projectgewijs of in samenwerking met een andere organisatie. Zo kan het aanbod -14 verzameld worden onder de term 'KavkaKids'.

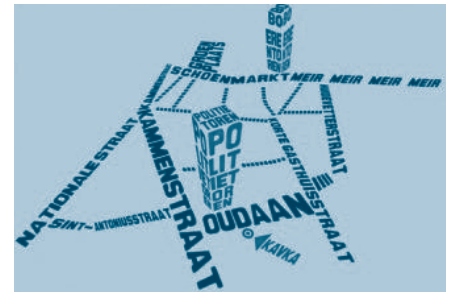
Kavka is een centrum waar jongeren elkaar vrij kunnen ontmoeten. Kavka besteedt daarbij vooral aandacht aan sociale ontmoeting en creatieve ontmoeting. Kavka geeft jongeren de ruimte om elkaar te ontmoeten en nieuwe vriendschappen te ontwikkelen. Je leert samenwerken, samen beslissingen nemen en verantwoordelijkheid dragen; Kavka is zo ook een oefenterrein voor democratische besluitvorming. Deze werkvorm biedt jongeren ruimte om te experimenteren, te slagen en te mislukken.

Kavka geeft jongeren de ruimte om elkaar ook creatief te ontmoeten. Centraal hierin staan de uitbouw van een programmatie aan studio's en workshops, optredens en het aanbieden van productieruimtes. Beide vormen van ontmoeting versterken elkaar.

Kavka gaat bewust om met diversiteit en zorgt ervoor dat de werking open staat voor alle jongeren.

Kavka = experimenteeruimte

Kavka staat klaar voor jongeren met een idee. Jongeren vinden in de gebouwen van het jongerencentrum de ruimte, de tijd, de impulsen en de creatieve vibe om hun ideeën en creatieve dromen waar te maken of te tonen. Het scheppen van dit professioneel kader beïnvloedt de creativiteit bij jongeren. Kavka biedt infrastructuur aan die kan worden gebruikt als productieruimte. Deze ruimtes worden beheerd met een duidelijk huishoudelijk reglement en een eenvoudig reservatiesysteem. De ruimtes wor-

den indien mogelijk verbeterd en gemoderniseerd in samenspraak met de gebruikers. Waar nodig kunnen jongeren advies en ondersteuning krijgen bij het realiseren van hun projecten.

In nauwe samenwerking met de jongeren wordt een culturele programmering uitgebouwd. Dit kan onder de vorm van optredens, voorstellingen, tentoonstellingen, projectvoorstellingen, modeshows,....

Deze programmering biedt jongeren zelf de kans om hun werk te tonen. In eerste instantie wil de culturele programmering jongeren en jonge artiesten podiumkansen bieden. In tweede instantie wil Kavka een aanbod programmeren die inspelen op de keuzes van de jongeren, hen prikkelt en stimuleert en dat Kavka extra uitstraling kan geven.

Kavka bouwt een hedendaags en vernieuwend aanbod uit van zowel interne (voor vrijwilligers en personeel) als externe (alle geïnteresseerde jongeren) vorming, studio's en workshops met zowel kortlopende als langlopende cursussen. Kavka heeft een vrijwilligersbeleid met de nodige (interne en/of externe) vorming.

Kavka Jongerencentrum
Oudaan 14 - 2000 Antwerpen

Schrijven in de schaduw van de dood Over thuiskomen, opduiken en achterblijven 1940-1955

Marc Verschooris

Wie in Gent via stadswandelingen een verhaal wil vertellen aan jongeren over de bezetting tijdens de tweede wereldoorlog, kan daarbij gebruik maken van het in 2005 verschenen boek van Marc Verschooris: **Schrijven in de schaduw van de dood**

Dit werk focust op de moeilijke omstandigheden waarmee de joodse bevolking in Gent tijdens WO II werd geconfronteerd: de verbanning uit het sociale en culturele leven en de totale isolatie, de vlucht, de terugkeer. Na de eerste razzia bepalen solidariteit, vertrouwen, hoop, moed en kracht in sterke mate de

overlevingsdrang. Een derde van de circa 300 joden uit Gent (1940) werden in Auschwitz vermoord.

Aan de hand van portretten werd getracht hun leven te reconstrueren. Het boek is gebaseerd op orale en geschreven bronnen over de geschiedenis van WO II in en om Gent. De schrijver heeft veel materiaal verzameld over een nagenoeg onbekende naoorlogse periode: de terugkeer van de politieke gevangenen en het opduiken van vervolgde (joodse) families.

Na de oorlog komen de missies voor repatriëring en

opsporing van Belgische vermisten op volle toeren. Rode-Kruisploegen staken tijdelijk hun administratieve besognes en sturen goed uitgeruste ploegen naar het door de geallieerde legers bezette Reich. Ondertussen komen een aantal politieke gevangenen ontredder naar hun vaderland terug. Hun tocht en ontzetting uit de kampen heeft een innige vriendschapsband tussen hen gesmeed. Na hun terugkeer geven ze in hun brieven uiting van wat voor velen vol-imaginair zal blijven. De misdadige energie van het regime trof vele van hun lotgenoten. Vandaag, na 60 jaar, is niet hun dood maar hen vergeten een verlies.

Aifoon vzw

Wenst u als leerkracht met uw leerlingen een originele wandeling uit te werken waarin er veel aandacht besteed wordt aan klank in de stad? Dan kan een samenwerking met Aifoon tot verrassende resultaten leiden!

Vader loopt de trap op. BONK, krrk ...
(De trap kraakt)

We horen een mocassin, maat 43, die met een gewicht van 80 kg op de eiken trap stappt.

Maar we horen nog meer:

- Is hij zenuwachtig?
- Sukkelt hij nog altijd met zijn verzwikte enkel?
- Of is hij misschien zijn sleutels vergeten?

Omgekeerd kan men vanuit geluiden 'klankverhalen' monteren: bijvoorbeeld met een opgewekte fiets, dansende bomen en een verliefde koe ...

Aifoon is een kunsteducatieve organisatie die klank centraal stelt binnen de audiovisuele communicatie. Aifoon organiseert workshops en stages voor kinderen, jongeren, leerkrachten (in spe), (ICT-) begeleiders, kunstdocenten, enz... Zij bieden een aantal formats aan maar organiseren ook cursussen op maat. Einddoel: iedereen maakt een eigen klankverhaal en zoekt er beelden bij. Alle filmpjes komen op hun site.

Ps: Je hoeft geen scenarist te zijn om met de po-

etische kracht van geluiden iets te vertellen. Met een paar goeie oren kom je al heel ver. Op technisch vlak laat men zich niet leiden door allerlei snufjes maar door het verhaal dat men op een audiovisuele manier wil overbrengen.

WORKSHOPS EN STAGES IN DE AANBIEDING

AUDIOVISUELE STAGE VOOR PEDAGOGEN

Reeds vijf jaar organiseert Aifoon in samenwerking met het MuHKA_media een stage rond audiovisuele communicatie. Deze stage is specifiek bedoeld voor leerkrachten, (ict-)begeleiders, (kunst-)docenten en vormingswerkers. Tijdens deze vierdaagse onderzoekt Aifoon in samenwerking met de cursisten de poëtische kracht van het audiovisuele medium: geluid- en beeldopname, montage via PC en internet. Let wel, het is geen cursus audiovisuele techniek, maar de basistechnieken van nieuwe media en ICT worden ingezet als hulpmiddel om op een creatieve manier te communiceren. De praktische oefeningen brengen pedagogische opportuniteiten met zich mee die teruggekoppeld worden naar de (klas)praktijk. Van 17 tem 20 augustus in het MuHKA_media te Antwerpen. Inschrijvingsprijs voor de vierdaagse stage is het 200 euro. Gelieve in te schrijven tegen 3 augustus via het rekeningnummer 737-0142527-77. De groep wordt beperkt tot 12 deelnemers. Info en inschrijven via info@aifoon.org.

GELUIDSATIELIER VOOR JONGEREN VANAF 15 JAAR

Altijd al een zware voorliefde gehad voor geluiden en klanken? Of ben je reeds aan het experimenteren met audio?

Begin oktober start Aifoon met een atelier op woensdagnamiddag voor jongeren die willen werken rond soundscaping. Zes namiddagen lang werken ze rond de muzikaliteit van geluid en streven ze een individuele soundscape na. Dit onderzoek injecteren ze telkens met nieuwe input, zoals: circuit bending, pure data, bruitage, ... Schrijf je in via info@aifoon.org. Ps: er wordt geen voorkennis mbt techniek of solfje vereist.

PROJECT TRAJECT

In deze workshoppenreeks gaat Aifoon na hoe kinderen de weg van huis naar school beleven en hoe ze deze beleving audiovisueel vertalen. Na een korte introductie gaan de kinderen zelf geluiden verzamelen en componeren volgens hun eigen beleving. Eens alle geluidscollages gemonteerd zijn op de computer, zoeken de kinderen beelden die het verhaal sterker maken. Alle filmpjes komen op het internet. Dit project is voor kinderen uit het 4de, 5de en 6de leerjaar. meer info info@aifoon.org

VREUGDEVOLLE OPNAMES

Welk geluid vertegenwoordigt voor u vreugde? Voor de bouw van een nieuwe installatie voor Made Festival zoekt Aifoon persoonlijke auditieve associaties met het opgetogen begrip "vreugde". Inzendingen kunnen opgestuurd worden naar info@aifoon.org (duur van het geluid maximum 10 seconden!). Wil je hier met de klas(genoten) rond werken, dan komt Aifoon langs om de geluiden zelf op te nemen.

Aifoon vzw

Nieuwe Vaart 118 bus 17 - 9000 Gent
Tel: +32(0)494 544 391
E-mail: info@aifoon.org

Gentse stadsklassen

Ook in Gent zijn er stadsklassen. Zij vormen het educatieve luik van het STAM, het nieuwe Stadsmuseum dat in 2010 opent op de Bijlokesite. Via de website www.stadsklassengent.be/ zie je hoe in Gent een stadsklas wordt opgebouwd. Je kan hier zelf een programma samenstellen en boeken. Via de blog kan je de ervaringen zien en lezen van klassen die al op stadsklas kwamen.

Een stadsklas op maat van jouw klas? Doorloop de volgende drie stappen en contacteer vervolgens Jes met je plannen.

STAP1: Kies een STAMmoment

In elke stadsklas zit een rode draad die we het STAMmoment noemen. De leerlingen creëren samen iets dat hun beleving van de stad illustreert.

GENT OP ZAK

Tijdens de stadsklas krijgen de leerlingen een aantal foto- en schetsopdrachten. Op de laatste dag gaan ze in het ateljee van het MSK aan de slag om een kunstwerk te maken met verwijzingen naar hun stadsklaservaringen.

GENT IN BEELD

Tussen hun activiteiten door nemen de leerlingen foto's in de stad. Op het einde van hun stadsklas werken ze in een PC-workshop hun foto's in een collage of affiche die hun ideale stad in beeld brengt.

BEKEND IN GENT

De stadsklassers verzamelen tips die leiden naar een bekend Gents monument of een typisch Gentse plaats, waaraan op het einde van de stadsklas een bezoek wordt gebracht. Deze formule is gekoppeld aan een radioworkshop: de leerlingen maken een

radioreportage over hun ervaringen in de stad.

GENT IN GELUID

De leerlingen gaan aan de slag met mp3-spelers om hun indrukken van de stad vast te leggen. Op het einde van de stadsklas gebruiken ze deze opnames om een klankmontage te maken van hoe zij de stad hebben ervaren.

STAP2: Kies de activiteiten

Eens je een STAMmoment gekozen hebt, kan je een kijkje nemen bij de activiteiten en beslissen wat je precies wil gaan doen tijdens de stadsklas.

STAP3: Kies de voor -en naverwerking

Hier kan je een kijkje nemen wat allemaal mogelijk is voor en na de stadsklas in de klas zelf.

Wens je meer info over de Gentse Stadsklassen, neem dan contact op met:

Gent Cultuurstad vzw
Bijlokekaai 7B - 9000 Gent
Tel. 09 269 87 95
frederik.verstraete@gent.be

Oostende

SCHOOOLAANBOD 2008-2009

Een (klas)GROEP kinderen of jongeren versus een expoïte of discipline, een uitzending!
Met een ervaren gids worden kinderen en jongeren uitgenodigd om op pad te gaan.
Een pad van horen, zien, denken en vooral veel doen!
Creëren en experimenteren staan centraal!

muzeum

Mechelen-Breendonk

Reserveren doe je zo //

<http://www.breendonk.be>
Dit is de website van het museum. Hier vind je alle informatie over de activiteiten en de openingstijden.

Dit raden wij aan //

Maak kennis met een groep van vier met gids in verspreide en leuke tentoonstellingen. Reserveer je nu! Het is een heel leuk idee om de laatste activiteiten van deze zomer te zien.

Lunchen kan je hier //

In de cafetaria van het museum kun je terecht voor een lekker broodje of een drankje.

Zo kom je er //

Van Mechelen naar Breendonk is het gemakkelijk te bereiken met de bus of met de fiets.

Bronvermelding:
cluster Dossin Kazerne
VZW-fort van Breendonk

LUIK: "Les Territoires de la Mémoire"

De vzw "Les Territoires de la Mémoire" is een educatiecentrum voor verdraagzaamheid en verzet dat als doel heeft mensen bewust te maken van de noodzaak van herinnering, bewegingen aan de kaak te stellen die de democratie in gevaar brengen en tot slot op te voeden tot burgerzin. Hiertoe heeft de vzw "Les Territoires de la Mémoire" een educatief project uitgewerkt dat het mogelijk maakt te informeren, bewust te maken en kritisch denken te ontwikkelen.

Een bezoek aan het 'symbolisch parcours' beschrijft het traject van gedeporteerden tijdens de Tweede Wereldoorlog naar de concentratie- en vernietigingskampen van de nazi's. Getuigenissen, filmfragmenten en foto's in elke symbolische halte plaatsen de bezoeker in de context van toen. Het centrum beschikt over een mediatheek en een projectiezaal waar de bezoekers van het 'symbolisch parcours' een film te zien krijgen. Er zijn verschillende films beschikbaar naar gelang van de vraag van de bezoekers. Naast multimediapublicaties (films, cd-roms) biedt "Les Territoires de la Mémoire" boeken en pedagogische dossiers over extreem

rechts, de Tweede Wereldoorlog, het nazisme, vooroordelen van nu,... aan.

Bovendien biedt het educatiecentrum reizende tentoonstellingen zoals "Triangle Rouge", "Si je t'oublie" en "Passeurs de mémoire". Regelmatig worden ook projecten of campagnes tegen extreem rechts en voor democratie gelanceerd.

Tot slot begeleidt de pedagogische dienst geregeld reizen naar concentratie- en vernietigingskampen.

Les Territoires de la Mémoire
86, boulevard d'Avroy, 4000 Luik +32 4 232 70 62
Email: centre-doc@territoires-memoire.be
Site: www.territoires-memoire.be

Sporen is een uitgave van de Vzw Auschwitz in Gedachtenis.
Eindredactie: Henri Goldberg
Redactiesecretariaat: Frank Van Eeckhout en Pol De Grave
Redactie: Gio De Weerd, Silvain Keuleers, Nadine Libens, Luc Vernailen
Druk: Debast Graphics, Sint-Pieters-Leeuw
Verantwoordelijke uitgever: Paul Baron Halter

Pedagogische Commissie Auschwitz Stichting:
Theo BRABANTS
Gewezen pedagogisch adviseur Gemeenschapsonderwijs
Griet BROSENS
IV-NI000
Pol DE GRAVE
Pedagogisch medewerker
Onderwijsproject DBSO/BSO "Auschwitz in Gedachtenis"
Gio DE WEERD
Pax Christi Vlaanderen
Remi DONCKERWOLCKE
Raad van Bestuur vzw Auschwitz in Gedachtenis
Nadine LIBENS
K.A. Sint-Truiden
Luc MEYS
Inspecteur-adviseur niet-confessionele zedenleer
Paul MORREN
Ere-Rijksinspecteur Gemeenschapsonderwijs
Pierre NEUHARD
Ere-pedagogisch adviseur Gemeenschapsonderwijs
Prof. Em. dr. Anne-Marie SCHAERLAEKENS
K.U. Leuven

Luc VERNAILLEN
Pedagogisch adviseur Gemeenschapsonderwijs
Franz VERPLANCKE
Sint-Amandscollege Kortrijk
Sylvain KEULEERS
Raad van Bestuur vzw Auschwitz in Gedachtenis

Contact:
Huidevettersstraat 65, 1000 Brussel
Tel: 02/512 79 98 - Fax: 02/512 58 84
e-mail: info.nl@auschwitz.be

